

Zápis setkání

Termín konání: středa 4. 3. 2015

Časové rozvržení: 14:00 – 16:00 (občerstvení zajištěno)

Místo konání: Sociální nadační fond města Brna a Jihomoravského kraje, Mečová 5

PROGRAM:

1. Úvod
2. Náplň jednání pracovních skupin v březnu
3. Průběžné informace k problematice klientů opouštějících nevyhovující ubytovny a podobná zařízení
4. Průběžné informace ohledně novely zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
5. Ostatní, diskuze
6. Příští setkání

1. Zahájení a úvod

Členové koordinační skupiny (dále jen KS) byli na úvod přivítáni a seznámeni s programem.

2. Náplň jednání pracovních skupin v březnu

Koordinátor představil členům KS program pracovních skupin v březnu, upozornil, kterou část programu budou mít na starosti vedoucí pracovních skupin a kterou bude moderovat sám. Na programu bude:

- úvod
- informace technicko - administrativního charakteru
- dotace na sociální služby (a služby doplňující) program I a II pro rok 2015
- financování sociálních služeb v roce 2016 (legislativní změny, síťování a kofinancování soc. služeb)
- tvorba 4. Komunitního plánu soc. služeb města Brna – časový harmonogram práce, návrh vytvořit komunitní plán na 2 roky za účelem sladění harmonogramu s JMK
- plánované projekty v sociální oblasti v rámci brněnské metropolitní oblasti (v souvislosti s novým programovým obdobím EU), další projekty města Brna v soc. oblasti
- dotazy
- vzájemné představení členů pracovní skupiny a jejich následná diskuze k aktuálnímu dění v soc. službách (současný stav plnění 3. KPSS – dotčení realizátoři, důležité změny, nové či plánované projekty, případná spolupráce na projektech, aktuální problémy a výzvy v rámci poskytovaných soc. služeb a v sociální oblasti vůbec apod.)
- závěr

Březnová setkání pracovních skupin budou z větší míry zaměřena na informování zástupců organizací o aktuálních zprávách a novinkách. Koordinátor bude také přítomné zástupce organizací žádat, aby na dubnové setkání přizvali klienty svých organizací, aby se i sami uživatelé vyjádřili ke svým potřebám v oblasti soc. služeb.

Dubnové pracovní skupiny pak budou zaměřeny na diskusi, pojmenování potřeb uživatelů a stanovení předběžných bodů do strategických dokumentů.

T. Jurčík navrhl, aby se skupina Romové a cizinci v rámci diskusního setkání rozdělila na dvě části, přičemž se jedná o skupiny s rozdílnými potřebami.

H. Křištofová hovořila o problému přivést na skupinu Romové a cizinci zástupce z řad uživatelů. Jako řešení navrhla uspořádat setkání v prostorách NNO, kam jsou klienti zvyklí docházet. Zde by mohlo být jednodušší navázat s uživateli kontakt a získat od nich informace o jejich reálných potřebách. Setkání by např. mohlo proběhnout formou kulatého stolu.

Z. Dlouhá připomněla plány na transformaci denního stacionáře Domino pod Centrem sociálních služeb, který by se měl změnit na domov pro osoby se zdravotním postižením a zaměřit se na cílovou skupinu osob s těžkou formou PAS. Vedoucí PS OMP také zmínila otázku potřebnosti zřizování nových denních stacionářů. R. Janík doporučil Z. Dlouhé toto téma otevřít na dubnové pracovní skupině, kde bude prostor pro diskusi v oblasti potřebnosti soc. služeb (z minulosti jsou ohlasy pečujících takové, že současné kapacity nejsou dostačující).

3. Průběžné informace k problematice klientů opouštějící nevyhovující ubytovny a podobná zařízení

Propuštěné klienty z ubytovny v Přerově se podařilo prozatím umístit, některé nastálo, většinu provizorně na omezenou dobu, někteří jsou v nemocnici a nelze je prozatím umístit jinde. Město Brno potřebuje zvolit takové řešení, aby bylo schopné reagovat na tyto akutní krizové situace, protože budou uzavírány další ubytovny (souvisí také s novelou zákona o hmotné nouzi).

V rámci řešení je třeba počítat s několika cílovými skupinami: s ohroženými rodinami s dětmi, pak s jednotlivci, kteří jsou ohroženi bezdomovectvím (či již jsou bez domova), u kterých se často kumulují různé diagnózy a problémy (stárnoucí bezdomovci, tělesné postižení, duševní onemocnění, alkoholismus a jiné závislosti atd.). Například propuštění klienti z přerovské ubytovny byli většinou ve stavu odpovídajícím přímému umístění do nemocnice či do domova se zvláštním režimem. Soc. služby „noclehárna“ či „azylový dům“ nejsou schopny uspokojit jejich potřeby.

J. Tesařová představila jako možnost řešení využít byty určené pro krizovou situaci na ulici Bratislavská, na které se byli zástupci OSP MMB podívat a zhodnotili jejich využitelnost. Existují také volné byty v MČ Brno-střed, které by mohly NNO pronajmout potřebným lidem. Zde přidala připomínku E. Janáčková, že zde existuje řada bariér, byty jsou poničené, nevyhovující (vysoké stropy, úzké prostory koupelen) a bylo by nutné provést rekonstrukce.

Členky KS (Křištofová, Navrátilová) upozornily na fakt, že krizové umísťování klientů do jedné oblasti může mít za sekundární důsledek jejich segregaci a kumulaci dalších problémů.

R. Janík shrnul, že je nutné přednostně najít rychlé krizové řešení, byť provizorní a s nedostatky a zároveň, z dlouhodobějšího hlediska, pracovat na odpovídajícím řešení tohoto problému.

Z. Dlouhá navrhla, že není nutné budovat novou službu či draze renovovat byty. Je možné transformovat existující objekt, který nabízí sociální službu, ale přitom není natolik vytížený. Jako příklad uvedla městské středisko v Podnásepní či Masná pod Centrem soc. služeb.

L. Ptáček přítomným připomněl koncept budovy na Masné a Podnásepní: na Masné je noclehárna (pro muže a ženy) a krizové centrum, jedná se o starý rekonstruovaný bariérový dům se 3 patry. Podnásepní má svoji historii a logiku jako prostupné bydlení, jedná se o bezbariérový dům s 5 patry pro 85 lidí, noclehárnu a azylový dům. Za vhodnější pro potřeby transformace na krizové bydlení považuje objekt na Masné, který je koncipován spíše pro řešení krizových situací. Zhodnotil, že Podnásepní funguje dobře a byla by škoda do tohoto prostupného bydlení zasahovat. Je nutné myslet na fakt, že vyřešením jednoho z problémů krizového bydlení vznikne další, kam umístit osoby, které byly zvyklé navštěvovat objekt v Masné.

R. Janík dále uvedl, že 19. března proběhne na Kolišti 19 „Setkání k problematice sociálního vyloučení v Brně“ se zástupci oddělení OSP MMB za přítomnosti náměstka primátora, vedoucího OSP MMB, představitelů úřadu práce, akademické sféry, NNO a dalších. Na setkání zazní aktuální témata z oblasti

sociálního vyloučení a bude prvotně „nastartována“ spolupráce dotčených odborů, poskytovatelů služeb a dalších institucí s Agenturou pro soc. začleňování.

4. Průběžné informace ohledně novely zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

MPSV v minulosti nechalo zpracovat právní analýzy, které potvrdily nesoulad dosavadní praxe ve financování sociálních služeb s evropským právem. Převod kompetencí v oblasti financování sociálních služeb z MPSV na krajské úřady (na základě novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, účinné od 1. 1. 2015) přenesl řešení této problematiky (nastavení systému financování v souladu s evropskou legislativou) právě na krajskou úroveň.

Pro naplnění evropského práva bude JMK při financování sociálních služeb postupovat dle rozhodnutí evropské komise: 2012/21/EU. Bude se sice i nadále jednat o veřejnou podporu, ale tzv. slučitelnou (s uvedeným rozhodnutím Evropské komise). JMK tedy bude s poskytovateli služeb uzavírat smlouvy o poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu.

Smlouva o poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu bude obsahovat:

- a) pověření
 - náplň a trvání závazků veřejné služby
 - o kterého poskytovatele se jedná, případně o jaké území
 - povahu výhradních nebo zvláštních práv udělených podniku orgánem poskytujícím podporu
 - popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby
 - opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby
 - odkaz na Rozhodnutí
- b) výše vyrovnávací platby nesmí přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby včetně přiměřeného zisku
- c) provádění či zajištění pravidelných kontrol alespoň každé tři roky během trvání doby pověření a na konci této doby.

Rozhodnutí podrobněji upravuje částky a kofinancování z jednotlivých zdrojů, především pak mechanismus výpočtu vyrovnávací platby (včetně definici přiměřeného čistého zisku). Významnou součástí podmínek bude nově povinnost vést odděleně ve vnitropodnikovém účetnictví příjmy a výdaje spojené s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu od případných příjmů a výdajů spojených s jinými službami – tzn. oddělit základní a fakultativní činnosti služeb.

V rámci novely zákona č. 250/2000 bude na jaře aktualizovaná Metodika hodnocení soc. služeb v JMK. Jednou ze změn by mělo např. být zrušení optimálních intervalů, kdy bude již nastavena jen horní hranice. Aktualizovaná metodika by měla být předložena k připomínkovacímu řízení.

Nutné kroky k nastavení systému:

- stanovení závazných kvalitativních a kvantitativních ukazatelů pro jednotlivé druhy služeb (aktualizace Metodiky)
- stanovení optimální sazby vyrovnávacích plateb pro jednotlivé druhy služeb – jednotný způsob pro všechny poskytovatele služby bez ohledu na jejich právní formu, dle sestavených kalkulačních vzorců (sjednotí se financování NNO a příspěvkových organizací)
- uplatňování principu vícezdrojovosti financování – stanovení optimálního podílu zdrojů pro každý druh služby bez ohledu na zřizovatele, včetně závazného podílu pro obce (síťování sociálních služeb)
- úprava dotačního systému z rozpočtu JMK
- úprava dotačních smluv (smlouva o poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu), zřizovacích listin

- realizace kontrol efektivity a hospodárnosti služeb (JMK personálně posílil)

Smlouvy o poskytnutí dotací (do 50 tis. Kč) z rozpočtu města Brna se budou zveřejňovat od 1. 7. 2015.

5. Ostatní, diskuse

Koordinátor seznámil přítomné s informacemi ohledně spolupráce v rámci Eurocities – konkrétně plánovaná studijní cesta k problematice lidí potýkajícími se s tzv. vícečetnými diagnózami. O pořadatelství se přihlásila tři města, Brno prozatím nebude hostitelským městem (cesta je plánována na červen, kdy budou probíhat pracovní skupiny KPSS a budou se finalizovat podklady v rámci spolupráce s Agenturou pro soc. začleňování).

R. Janík dále přetlumočil informace ze setkání krajských koordinátorů KPSS se zástupci Ministerstva práce a soc. věcí, které proběhlo v únoru 2015. Setkání proběhlo po roce a půl a zúčastnila se ho i koordinátorka KPSS JMK Mgr. Blešová. Na setkání byli koordinátoři informováni o následujícím:

- novela zákona č. 250/2000 Sb., Mgr. Vrbický informoval o činnosti 20 expertních skupin, které se věnují zásadním změnám, které novela přinese do systému financování, včetně nových definic a určité redukce počtů soc. služeb. V první polovině roku 2016 budou výstupy zveřejněny a otevřeny připomínkám;
- aktivity spojené s oblastí sociální práce a jejího financování, zpracovává se metodika pro rozdělování prostředků krajům a obcím 2. a 3. typu. Výstupy budou předneseny v rámci kulatého stolu MPSV;
- problematika Národní strategie rozvoje soc. služeb a příprava vyhlášky k podobě krajských střednědobých plánů – v této oblasti se uvažuje o sjednocení krajských procesů plánování a financování soc. služeb skrze standardizování kritérií kvality. Připomínky zástupců krajů poukazovaly na rozdílnost nastavených procesů a obtížnost sjednocení samosprávných kompetencí krajů.

Registrace nových služeb – organizace „Pomocné ruce“ bude žádat o registraci soc. služby domov se zvláštním režimem. S tímto tématem souvisí fakt, že na území města Brna působí subjekty, které poskytují neregistrované služby (v drtivé většině se jedná o služby typu domov pro seniory nebo DZR). Jedná se např. o „Senior pohoda“ (Moravské nám.), „Hotel Morávka“ (Heršpická) – informace byly předány na JMK (jakožto kontrolní orgán). Touto problematikou se zabývá ve významné míře i veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová.

Narůstá také problém domácí ošetrovatelské péče, kdy ošetrovatelské služby provádí některé úkony náležící pečovatelské službě, a tyto úkony si nechávají proplácet.

JMK bude 31. 3. pořádat konferenci „Plánování a financování sociálních služeb v Jihomoravském kraji“, určenou pro zástupce z řad veřejné správy, poskytovatelů, uživatelů soc. služeb, odbornou veřejnost, pro aktivní členy pracovních skupin procesu KPSS a další.

Koordinační skupina projednala všechny potřebné a připravené body.

6. Příští setkání

Koordinační skupina se dohodla na datu příštího setkání, které se uskuteční:

ve středu 8. dubna 2015 ve 14.00 hodin

Sociální nadační fond města Brna a Jihomoravského kraje, Mečová 5 (2. patro)

Zapsali: V. Muthová, R. Janík

Brno 13. března 2015